

Datum : 16 september 2009
Aan : Tweede Kamerfractie PVV

Ex-ante budgettaire effecten tegenbegroting PVV

1 Inleiding

Het CPB heeft op verzoek van de PVV de ex-ante budgettaire effecten in 2010 van een aantal wijzigingsvoorstellen voor de begroting 2010 gezien. Uitgangspunt vormen de kabinetsvoorstellen in de Miljoenennota 2010, zoals deze door het CPB in de MEV 2010 zijn verwerkt. Wijzigingsvoorstellen in de tegenbegroting worden afgezet tegen het huidige voorgenomen beleid; terugdraaien van een ombuiging van het kabinet betekent daarom een intensivering. De rapportage beperkt zich tot de ex-ante budgettaire effecten voor 2010. Voor berekeningen van de korte termijn macro-economische en koopkrachteffecten ontbreekt de tijd. Bovendien geven deze korte-termijneffecten een onvolledig beeld.

Een tegenbegroting bestaat uit een aantal wijzigingsvoorstellen op de plannen van het kabinet. Bij de analyse is mede gekeken naar de uitvoerbaarheid van de plannen per 1 januari 2010, indien het kabinet de wijzigingen zou overnemen. Gezien de korte voorbereidingstijd tot 1 januari 2010 betekent dit, dat mogelijk niet alle plannen van de PVV in de analyse van de tegenbegroting worden meegenomen. In dit opzicht wijkt de analyse van de tegenbegroting af van bijvoorbeeld een verkiezingsprogramma. Bij die laatste gaat het om beleidsvoornemens voor vier jaar, waarbij de uitvoerbaarheid in de regel alleen beperkingen oplegt aan de fasering van de maatregelen binnen die periode.

2 Wijzigingsvoorstellen van de PVV

2.1 Uitgaven

Tabel 2.1 vat de wijzigingsvoorstellen voor de collectieve uitgaven samen. In totaal wordt 5,9 mld euro aan ombuigingen voorgesteld. Daar staat voor 1,3 mld euro aan intensiveringen tegenover. De uitgavenmaatregelen verbeteren daarmee het EMU-saldo met circa 4,6 mld euro.

2.1.1 Ombuigingen

- Op de bestuur- en apparaatskosten van het rijk wordt 0,4 mld euro omgebogen; dit betreft met name de kosten samenhangend met het verstrekken van ontwikkelingshulp en subsidies en de inhuur van externen.
- Vermindering van de uitkeringen in het kader van het Gemeente- en Provinciefonds levert een ombuiging van 0,5 mld euro op.
- Terugtrekken van de Nederlandse troepen uit Afghanistan en stoppen met deelname aan het JSF-project levert een ombuiging bij defensie van 0,1 mld euro op.
- De PVV stopt de voorbereiding op het rekeningrijden. Hiermee wordt volgend jaar 0,1 mld euro bespaard.
- Een groot aantal subsidies voor milieu wordt geschrapt (0,5 mld euro).
- De opening voor centra voor jeugd en gezin wordt stopgezet (0,1 mld euro).
- De PVV neemt enkele maatregelen in de sociale zekerheid, waardoor de collectieve uitgaven met 0,9 mld euro afnemen. Er is een korting op het re-integratiebudget (0,25 mld euro), de kinderbijslag en het kindgebonden budget worden tot maximaal 2 kinderen beperkt (0,4 mld euro) en bij uitkeringsfraude verliest men 3 maanden het recht op een uitkering (0,1 mld euro). Daarnaast zijn er diverse maatregelen met beperkte budgettaire consequenties voor volgend jaar. Immigranten worden voor 3 maanden gekort op hun uitkering en de export van kinderbijslag wordt beperkt.
- De PVV verlaagt het budget voor ontwikkelingssamenwerking met 1,4 mld euro.
- De PVV schort de schuldsanering Nederlandse Antillen op. Hiermee is volgend jaar 0,7 mld euro gemoeid. Een niet volledige uitvoering van de afspraken geeft volgens de bestuurlijke akkoorden tussen Nederland en de Antillen ruimte om de schuldsanering tot nader order stop te zetten.
- Op de subsidies voor innovatie en ondernemingen wordt 0,7 mld euro omgebogen.
- De subsidies voor cultuur en de publieke omroep worden verminderd met 0,1 mld euro.
- De uitgaven voor de aanpak van wijken en integratie worden zoveel mogelijk beperkt. Dit levert een besparing op van 0,2 mld euro.
- Verkoop van grond van domeinen en verhoging van de boetes door toezichthouders levert 0,2 mld euro op. Ook wordt de uitkering aan leden van het Koninklijk Huis verminderd.

Tabel 2.1 Ombuigingen en intensiveringen PVV, 2010

	Ombuigingen	Intensiveringen
Naar beleidsmatige clusters	mld euro	
Openbaar bestuur	0,9	
w.v. rijk		0,4
lokaal bestuur (gemeenten, provincies en waterschappen)		0,5
Veiligheid		0,3
Defensie	0,1	
Infrastructuur	0,1	
Milieu	0,5	
Zorg	0,1	1,0
w.v. afschaffen centra jeugd en gezin		0,1
Sociale zekerheid	0,9	
w.v. besparing op re-integratiebudget		0,3
kinderbijslag en kindgebondenbudget voor maximaal 2 kinderen		0,4
uitkeringsfraude: 3 maanden verlies van recht op uitkering		0,1
overig		0,1
Ontwikkelingssamenwerking	1,4	
Overig	2,0	
w.v. opschorten schuldsanering Antillen & Aruba		0,7
minder innovatie en ondernemingssubsidies		0,7
minder subsidies voor cultuur en publieke omroep		0,1
minder uitgaven voor aanpak wijken en integratie		0,2
verkoop grond domeinen		0,1
verhogen boetes toezichthouders		0,1
Totaal, gecorrigeerd	5,9	1,3
Financieringsverschuivingen	0,0	
Totaal ^a	5,9	1,3

^a Door afrondingsverschillen kan het totaal afwijken van de som der delen.

2.1.2 Intensiveringen

- De PVV intensiveert 1 mld euro in de zorg. Hiervan wordt de helft besteed aan salarisverhogingen voor het verzorgend en verplegend personeel. Voor het aantrekken van nieuw personeel wordt 0,25 mld euro uitgetrokken. Daarnaast gaat 0,15 mld euro naar materieel en 0,1 mld euro naar een opleidingsfonds.
- Voor blauw op straat en uitbreiding van de recherche wordt 0,3 mld euro beschikbaar gesteld. Ook wordt geld uitgegeven aan “animal cops” ter bestrijding van dierenmishandeling.

2.2 Lastenmaatregelen

Tabel 2.2 geeft een overzicht van de fiscale maatregelen uit het PVV-programma. Hieruit blijkt dat de PVV de lasten met 3,4 mld euro verlicht, bestaande uit een lastenverlichting van 3,4 mld euro voor gezinnen.

Milieu

De PVV verlicht de lasten op milieu met 0,5 mld euro:

- De PVV verlaagt de accijns op benzine met 8,6 cent per liter en op diesel met 4,3 cent per liter. Dit leidt tot een lastenverlichting van 1 mld euro, waarvan 0,5 mld euro bij gezinnen terechtkomt en 0,5 mld euro bij bedrijven.
- Ook worden de Energie-investeringsaftrek (EIA) en de VAMIL/MIA afgeschaft (0,5 mld euro lastenverlichting).

Tabel 2.2 Microlasten PVV, 2010

	mld euro	
Milieu	- 0,5	
w.v. verlaging accijnzen benzine en diesel		- 1,0
afschaffen Energie-investeringsaftrek en VAMIL/MIA		0,5
Inkomen en arbeid	- 1,8	
w.v. verlaging tarief tweede schijf loon- en inkomstenheffing met 3%-punt		- 2,4
één jaar premievrijstelling voor werkgevers bij in dienst nemen werklozen		- 0,3
afschaffen afdrachtvermindering Speur- en Ontwikkelingswerk		0,3
afschaffing expat-regeling		0,3
afschaffen diverse andere belastinguitgaven		0,2
Vermogen	- 1,0	
w.v. halveren overdrachtsbelasting op woningen		- 1,0
Totaal mutatie microlasten (MLO)	- 3,4	
w.v. bedrijven		0,0
gezinnen		- 3,4
Financieringsverschuivingen	0,0	
Beleidsaffect EMU-relevante lasten	- 3,4	

Inkomen en arbeid

De PVV verlicht de lasten op inkomen en arbeid met 1,8 mld euro:

- De PVV verlaagt het tarief van de tweede schijf loon- en inkomstenheffing met 3%-punt, waardoor de lasten voor gezinnen met 2,4 mld afnemen.
- De PVV stelt bedrijven voor 1 jaar vrij van betalen werkgeverspremies bij het in dienst nemen van werklozen (0,3 mld lastenverlichting).
- De PVV versobert de afdrachtvermindering Speur- en Ontwikkelingswerk, waardoor de lasten voor bedrijven met 0,3 mld euro toenemen.
- De PVV schaft de gunstige fiscale behandeling voor expats af (0,3 mld euro).
- De PVV schaft diverse andere belastinguitgaven af, waaronder de vrijstelling voor de vermogensrendementsheffing bij groen beleggen (0,2 mld euro).

Vermogen en winst

De PVV verlicht de lasten op vermogen en winst met 1,0 mld euro:

- Door het halveren van de overdrachtsbelasting voor woningen nemen de lasten voor gezinnen met 1 mld euro af.

De lastenontwikkeling van de PVV omvat geen financieringsverschuivingen. De lastenmaatregelen van de PVV verlagen daarmee het EMU-saldo met 3,4 mld euro.

3 Ex-ante effect op EMU-saldo

De wijzigingsvoorstellen van de PVV impliceren bij de collectieve uitgaven voor 1,3 mld euro aan intensiveringen en voor 5,9 mld euro aan ombuigingen. Ook in de sfeer van de collectieve lasten wordt een aantal wijzigingen voorgesteld. De EMU-relevante lasten dalen per saldo met 3,4 mld euro.

Tabel 3.1 Ex-ante budgettaire afwijkingen t.o.v. Miljoenennota 2010

	mld euro	% BBP
Ex-ante effect voorstellen PVV (+ = EMU-saldo verbeterend):		
Ombuigingen	5,9	
Intensiveringen	- 1,3	
EMU-relevante lasten	- 3,4	
Ex-ante effect op EMU-saldo	1,2	0,2

In de Macro Economische Verkenning 2010, waarin de kabinetsvoorstellen uit de Miljoenennota zijn verwerkt, is een EMU-saldo van - 6,2% van het BBP gerapporteerd voor 2010. Ex ante leiden de voorstellen van de PVV tot een verbetering van dit saldo met 1,2 mld euro, ofwel 0,2% BBP. Het ex-post effect op het saldo, dus inclusief in- of uitverdieneffecten als gevolg van de macro-economische doorwerking van de maatregelen, is niet berekend.